

GALLERY DELAIVE
San Francis (San Mateo 1923-1994 Santa Monica)
Untitled, 1985

De eeuwige jeugd van BRAFA

Van de Arlequin-zaal naar het Paleis voor Schone Kunsten, van het Paleis voor Schone Kunsten naar Tour & Taxis, van Tour & Taxis naar Brussels Expo, BRAFA is telkens in een stroomversnelling geraakt door zich iets meer ruimte en comfort op de nieuwe locaties te gunnen en door zich aan te passen aan de geest die van die opeenvolgende sites uitging. Zijn aanwezigheid en schaduw zullen ze voor eeuwig achtervolgen, of men het nu wil of niet.

Brussels Expo vormt een locatie in de hoofdstad beladen met geschiedenis. Deze art-decokolos kijkt uit over de stad en biedt diverse faciliteiten aan die we niet aan ons kunnen laten voorbijgaan. Bewegen, veranderen, hernieuwen, zich heruitvinden, niet op zijn lauweren blijven rusten en vermijden om alles als vanzelfsprekend te beschouwen, kortom verjongen of op z'n minst jong blijven. En u zult zien, BRAFA is niet verouderd.

In dit persdossier zult u alle praktische informatie vinden die voor u nuttig kan zijn. U moet weten dat BRAFA, almaar internationaler, almaar gezelliger, almaar eclecticischer en steeds strevend naar kwaliteit, de geest van de art nouveau gaat laten schitteren, een van de parels van de Belgische kunst die Horta en zijn tijdgenoten vernuftig hebben belichaamd.

Laten we niet vergeten dat BRAFA een moment van vluchtige magie vormt, maar zich uiteindelijk altijd in de herinnering van de bezoeker nestelt. BRAFA, dat is een bevoorrechte ontmoeting tussen de eenzame wandelaar die zich laat leiden door het hart en de gepassioneerde verzamelaar op zoek naar de schat die hij hoopt op de kop te tikken. Het is de dialoog tussen die laatsten en de exposant die staat te popelen om het geheim van zijn vondsten prijs te geven.

Wat niet in dit persdossier staat en wat u zelf zult moeten ontdekken, is de bijzondere sfeer die van alle tentoongestelde voorwerpen uitgaat. Woorden zijn ontoereikend om een stemming en een moment van emotie te beschrijven. Maar soms volstaat een bevoorrecht ogenblik om er de hele intensiteit van te grijpen.

Christian Vrouyr, algemeen-secretaris van BRAFA

BRAFA is de eerste grote Europese kunstbeurs van het jaar, waardoor ze zich traditiegetrouw positioneert als heuse barometer van de kunstmarkt. De 68e editie van BRAFA vindt plaats van zondag 29 januari tot zondag 5 februari 2023 in Paleis 3 en 4 van Brussels Expo op de Heizel, met 130 standhouders verspreid over de hele ruimte. Die nieuwe locatie van BRAFA werd in juni 2022 door de bezoekers erg gesmaakt, zowel voor haar comfortabele ruime gangen als voor de erg gezellige sfeer die ze uitstraalde.

Harold t'Kint de Roodenbeke, voorzitter van BRAFA, verduidelijkt: *'We hebben als het ware een proefrit gereden, met een eerste BRAFA buiten onze gebruikelijke normen. We boden immers een evenement aan in een nieuwe ruimte en in een moeilijke periode door een overhoopgehaalde beurskalender. Januari zal dus niet alleen een terugkeer betekenen naar de normaliteit wat de data betreft, maar er zal ook een nieuwe pagina geschreven worden binnen onze geschiedenis met Brussels Expo. Onze doelstelling vandaag bestaat eruit om ons ritme en onze trouwe klanten terug te vinden en tegelijk het potentieel van de locatie te ontwikkelen.'*

- Datum van **oprichting**: 1956. Het is de oudste beurs ter wereld
- BRAFA staat gerankt tussen de **5 beste kunst- en antiekbeurzen wereldwijd**
- In 2022 is BRAFA verhuisd naar Brussels Expo (Heizel), een prestigieuze site die, nadat de Wereldtentoonstellingen er plaatsvonden in 1935 en 1958, in de loop der jaren talloze evenementen heeft weten te onthalen. De site is vlot bereikbaar, zowel vanuit Brussels Airport als vanuit de treinstations, per metro of met de wagen. Brussels Expo ligt op 20 minuten van het bruisende centrum van Brussel, van de Grote Markt en de trendy Dansaertwijk.
- 130 gerenommeerde galleries uit **15 landen** nemen deel: België, Duitsland, Frankrijk, Griekenland, Italië, Japan, Luxemburg, Monaco, Nederland, Oostenrijk, Spanje, Verenigde Arabische Emiraten, Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten en Zwitserland. 35 % van de standhouders afkomstig uit België en 65 % uit het buitenland
- **10.000 à 15.000** voorwerpen tentoongesteld over **21.200 m²**. **Specialiteiten**: meubels en kunstvoorwerpen van de middeleeuwen tot heden, oude en moderne schilderkunst, hedendaagse kunst, design, beelden, tribale kunst, Aziatische kunst, porselein, zilver, keramiek, glaswerk, sieraden, textiel en tapijten, tekeningen, originele platen van strips, gravures, zeldzame boeken, fotografie, enz.
- 80 à 100 **experten** uit de hele wereld controleren gedurende twee dagen de authenticiteit, kwaliteit en staat van de verschillende stukken.
- Thema van BRAFA 2023: **art nouveau** in verschillende vormen.

Het thema van 2023

Perskit 26/01/2023

Art nouveau, thema van de 68e editie, wordt in meerdere vormen belicht.

- Verscheidene galleries tonen op BRAFA uitzonderlijke stukken van die beweging, waaronder Epoque Fine Jewels, Thomas Deprez Fine Arts, Florian Kolhammer, Galerie Cento Anni, Dr. Lennart Booij Fine Art & Rare Items, Victor Werner, Galerie Mathivet, Galerie Montanari, Marc Heiremans, Galerie Bernard De Leye, ...
- Twee BRAFA Art Talks zijn gewijd aan dit thema, één door Benjamin Zurstrassen, conservator van het Hortamuseum: *'Brussel 1893, de geboorte van de art nouveau'*, en een andere door prof. Werner Adriaenssens, conservator van de afdeling Decoratieve Kunsten van de 20e eeuw bij de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis: *'De art-nouveauctollectie van de Koning Boudewijnstichting'*.
- Na een ontmoeting met Benjamin Zurstrassen, conservator van het Hortamuseum, lieten Beatrix Bourdon, managing director van BRAFA en Nicolas de Liedekerke – Daniel Culot (Volume Architecture) zich inspireren door Horta's originele tekeningen voor het tapijnt ontwerp, dat voor het tweede opeenvolgende jaar vervaardigd wordt door het Deense EGE, de eerste duurzame vloerbekledingsproducent ter wereld. Die tekeningen komen ook terug op de uitnodigingen van BRAFA 2023 en op de omslag van de catalogus.

DR. LENNART BOOIJ FINE ART & RARE ITEMS
René Lalique (Ay 1860-1945 Parijs)
Vaas '6 figuurtjes', ca. 1912

GALERIE MATHIVET
Frank Scheidecker (1872-1915)
Haardscherm, ca. 1902

EPOQUE FINE JEWELS
Frédéric Boucheron (Parijs, 1830-1902)
Art-nouveaubroche 'Libellule'
Diamant, safier, chrysoberil, platina, goud
Parijs, ca. 1900

THOMAS DEPREZ FINE ARTS
Philippe Wolfers (Bruxelles, 1858-1929)
Jardinière 'Faisans et raisins', vers 1901
58 x 29 x 16 cm

De nieuwe deelnemers

Perskit 26/01/2023

Voor deze 68e editie nemen dertien galleries voor het eerst deel aan BRAFA

1. Franck Anelli Fine Art (FR): oude Vlaamse, Hollandse en Franse meesters (16e tot de 18e eeuw), alsook zeldzame ingelegde meubels uit de Parijse 18e gouden eeuw
2. Ars Antiqua (IT): oude meesters, meubels en beelden
3. Samuelis Baumgarte Galerie (DE): moderne en hedendaagse kunst
4. Galerie Nicolas Bourriaud (FR): Franse sculpturen uit de 19e en vroeg 20e eeuw
5. Galerie van den Bruinhorst (NL): historische design- en kunstvoorwerpen uit de 20e eeuw
6. Galerie Pascal Cuisinier (FR): Frans design tussen 1951 en 1961
7. Gallery Delaive (NL): moderne en hedendaagse kunst
8. Galerie Nicolas Lenté (FR): oude meesters en meubels uit de 17e en 18e eeuw
9. New Hope Gallery (BE) : meubilair uit de tweede helft van de 20e eeuw, met werk van Amerikaanse en Deense designers
10. Dr. Nöth Kunsthandel + Galerie (DE): Frans en Duits impressionisme, expressionisme, fauvisme en jaren twintig
11. Librairie Amélie Sourget (FR): zeldzame en kostbare boeken, originele edities
12. Van der Meij Fine Arts (NL): 19e-eeuwse Europese kunst, gaande van de Noord-Europese romantiek tot het Scandinavische symbolisme via de Hollandse schilderkunst
13. VKD Jewels (NL): fijne en zeldzame sieraden van 's werelds belangrijkste laat 19e- en 20e-eeuwse ontwerpers

SAMUELIS BAUMGARTE GALERIE
Joan Miró (Barcelona 1893-1983 Palma de Mallorca)
Zonder titel VII, 1967

Enkele blikvangers van BRAFA 2023

Tijdens een bezoek aan BRAFA wordt u ondergedompeld in een wereld waar schoonheid en elegantie een vorm van rust verschaffen. Acht dagen lang worden ruim 10.000 stukken die alle verschillende stijlen en periodes overspannen, aangeboden door 130 internationaal gerenommeerde galeries afkomstig uit 15 landen. Gedurende twee dagen vóór aanvang van de Beurs worden schilderijen, meubels, kunstvoorwerpen, sieraden en sculpturen gekeurd door meer dan 80 internationale experts, onderzocht door een wetenschappelijk labo en gecontroleerd door het Art Loss Register.

DE JONCKHEERE (GENÈVE)

Pieter Huys (Antwerpen, 1519-1584)

De Bekoring van de Heilige Antonius

Olieverf op paneel

41.8 x 57.8 cm

Pieter Huys wordt beschouwd als een lid van de Antwerpse schildersgroep, navolgers van Hiëronymus Bosch. Het thema van dit werk verkent de beproeving van het geloof, waarbij de keuze wordt geschetst tussen de zonde en de deugd, die zich aanbiedt aan elk menselijk wezen.

Enkele blikvangers van BRAFA 2023

Perskit 26/01/2023

OPERA GALLERY (GENÈVE)

Nicolas de Staël (Sint-Petersburg 1914-1955 Antibes)
Marine, 1954
Olieverf op doek
60 x 81 cm

Dit werk brengt de kust bij Marseille in beeld. Het contrast van het rood, blauw en wit verleent een bijzondere dynamiek aan dit schilderij, dat Nicolas de Staël, een erg getalenteerde schilder die niet in één stijl onder te brengen is, een jaar voor zijn tragische dood maakte.

DALTON SOMARÉ (MILAAN)

Masker, Mukudj
Punu, Gabon, eind 19e-begin 20e eeuw
Hout, pigmenten, kaolien
H 30 cm

Door de zachte doch strenge mysterieuze blik van dit witte Punu-masker kan men begrijpen waarom de 20e-eeuwse avant-gardekunstenaars die maskers beschouwden als een inspiratiebron en ze graag aan de muur van hun atelier ophingen. De witte Punu-maskers, erkend onder de keur van de Afrikaanse kunst en beschouwd als een van haar iconen, drukten een totaal nieuw vrouwelijk schoonheidsideaal uit die de decoratieve esthetica grondig heeft beïnvloed en uiterst hedendaags blijft.

OSBORNE SAMUEL GALLERY (LONDEN)

Lynn Chadwick (Londen 1914-2003 Lypiatt Park)
Zittend koppel, 1990
Roestvrij staal
H 65 x B 69 x D 61 cm
Met inscriptie 'C107 1/9 P.E', Editie van 9

Lynn Chadwick begon onder invloed van zijn vader te werken in een designbedrijf, waar hij zijn eerste mobiele werken creëerde. Vanaf de jaren 50 vond hij zijn eigen weg door prozaïschere werken te ontwerpen met aan elkaar gelaste geometrische vormen. In 1995 hield de kunstenaar op met werken en formuleerde het als volgt: *'Er bestaan slechts een bepaald aantal dingen die men kan zeggen en een bepaald aantal wijzen waarop ze te zeggen, en ik ben daar klaar mee.'*

Enkele blikvangers van BRAFA 2023

Perskit 26/01/2023

GALERIE BERTRAND DE LAVERGNE (PARIJS)

Figuur van een gouden fazant op een rots
Polychroom porselein
China, Qianlong periode (1736-1795), ca.1750-
1770
H 35.5 cm

Deze goudkleurige fazant getuigt van een fraai staaltje vakmanschap uit de Qing-dynastie onder keizer Qianlong (18e eeuw). De details en het kwaliteitsvolle werk van de vogel maken het tot een erg gewild object, zeldzaam door zijn indrukwekkende grootte.

MORENTZ (WAALRIJK)

Jean-Claude Dresse (Charleroi, 1946)
Ovaal laag tafeltje, jaren 70
Agaat en messing
H 42 X L 144 x P 90 cm
Uniek stuk

Jean-Claude Dresse is een Belgisch kunstenaar en ontwerper. Zijn verleden als plastisch kunstenaar komt duidelijk tot uiting in zijn meubelontwerpen, want hij gebruikt artistieke technieken, zoals inlegwerk en gravures. Zijn oeuvre bevat ontwerpen in edele metalen waaronder messing en koper. Jean-Claude Dresse ontwierp tal van meubels op bestelling, waardoor een groot deel van die voorwerpen op maat gemaakt zijn.

Enkele blikvangers van BRAFA 2023

GALLERY DESMET (BRUSSEL)

Bartolomeo Cavaceppi (1716-1799) (toegeschreven aan)
De jonge keizer Commodus
Wit marmmer, Sint-Annamarmmer
Rome, eind 18e eeuw
H 72 x L 54 x P 25 cm

Deze uiterst verfijnde buste stelt Commodus voor, een Romeins keizer die heerste van 177 tot 192. Hij diende naast zijn vader Marcus Aurelius van 177 tot diens overlijden in 180, en regeerde vervolgens alleen tot aan zijn moord. Zijn heerschappij wordt doorgaans beschouwd als het einde van een gouden vredesperiode in de geschiedenis van het Romeinse Rijk, gekend onder de naam van Pax Romana.

GALERIE BERNARD DE LEYE (BRUSSEL)

Zilveren wijnkoeler
Wenen, 1782
Meester zilversmid Ignaz Joseph Würth

Deze uitzonderlijke wijnkoeler versierd met een haut-reliëf met twee liggende leeuwen, omringd door klimop en muziekattributen, behoort tot een servies vervaardigd tussen 1779 en 1782 voor Albrecht van Saksen-Teschen, gouverneur-generaal van de Nederlanden, die indertijd in het Kasteel van Schonenberg verbleef, het huidige Kasteel van Laken in Brussel. Dit servies is het enige voorbeeld van Weens zilver uit de tweede helft van de 18e eeuw dat gespaard bleef van plunderingen tijdens de napoleontische oorlogen.

Enkele blikvangers van BRAFA 2023

Perskit 26/01/2023

BERNIER/ELIADES GALLERY (ATHENE-BRUSSEL)

Marisa Merz (Turijn, 1926-2019)

Zonder titel, 2009

Gemengde techniek op papier gemonteerd op multiplex

H 70 x B 125 x D 5 cm

Marisa Merz (1926-2019) was een van de centrale figuren en de enige vrouwelijke artieste binnen de historische arte-poverabeweging. Bekend om haar gebruik van niet-alledaagse materialen, zoals koperdraad, klei en was, realiseerde Merz sculpturen en tekeningen die getuigen van een poëtische gevoeligheid en waarbij ze haar visie op kunst en het leven voorzichtig ontplooidde.

BARBARA BASSI (CREMONA)

Pol Bury (La Louvière 1922-2005 Parijs)

Vierkante armband met bollen, 2004

Wit- en geelgoud 18 kt

H 7 x B 5.7 x D 6 cm

Pol Bury ruilde eind jaren 60 de schilderkunst in voor het bewegingsconcept, met name doorheen de sculptuur. Hij was een van de voornaamste vertegenwoordigers van de kinetische kunst die onrechtstreeks wordt teruggevonden in de vorm van zijn juwelen bestaande uit samengevoegde bollen en cilinders.

BRAFA Art Talks 2023

Perskit 26/01/2023

De **BRAFA Art Talks** vinden plaats van [zondag 29 januari tot zondag 5 februari 2023](#), dagelijks om 16 u., op de stand van de **Koning Boudewijnstichting**, behalve op maandag 30 januari. Een overzicht:

[Zaterdag 28 januari 2023](#): **Aller-Retour. Nederlandse kunstenaars in Parijs 1789-1914** door Mayken Jonkman, senior conservatrice van de 19e-eeuwse kunst in het RKD – Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis

Mayken Jonkman neemt ons mee naar het 19e-eeuwse Parijs en biedt een overzicht van de indertijd door de Nederlandse kunstenaars gehanteerde strategie om het te maken in de Lichtstad.

[Zondag 29 januari 2023](#): **Theodoor Rombouts. Virtuoso van het Vlaamse Caravaggisme** door dr. Frederica Van Dam, conservatrice Oude Meesters van het Museum voor Schone Kunsten van Gent. In samenwerking met CODART, een internationale netwerkorganisatie voor conservatoren van Nederlandse en Vlaamse kunst

Ter gelegenheid van zijn 225-jarige bestaan organiseert het Gentse Museum voor Schone Kunsten de eerste monografische tentoonstelling ooit over Theodoor Rombouts (1597-1637), een virtuoos van het Vlaamse Caravaggisme. Conservatrice dr. Frederica Van Dam werpt een nieuw licht op de artistieke persoonlijkheid van Rombouts en bespreekt de specificiteiten van zijn werk.

[Dinsdag 31 januari 2023](#): **Brussel 1893, de geboorte van de art nouveau** door Benjamin Zurstrassen, conservator van het Hortamuseum

Hierbij wordt dieper ingegaan op de ontstaansredenen van een ongeziene artistieke en architecturale kunstvorm in Brussel omstreeks 1893: haar identiteit, haar tegenstrijdigheden en waarin onderscheidde de art nouveau zich van de arts-and-craftsbeweging in Groot-Brittannië?

[Woensdag 1 februari 2023](#): **Kunst en geld**. Panelgesprek door Amid Faljaoui, directeur van het economische weekblad Trends-Tendances, en Guy van Wassenhove, conservator van het Fonds Baillet Latour

Het panel licht de financiële aspecten van de kunstwereld toe via nieuwe technologieën zoals het internet en de NFT's, de internationalisering van de markt, de boom in de hedendaagse kunst, vermogensbeheer, belastingen, expertises, verzekering en schadegevallen, en openbaar erfgoed- en museumbeheer.

BRAFA Art Talks 2023

Perskit 26/01/2023

Donderdag 2 februari 2023: De art-nouveaocollectie van de Koning Boudewijnstichting door Werner Adriaenssens, conservator van de afdeling Decoratieve Kunsten van de 20e eeuw bij de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis

In ruim twintig jaar heeft de Koning Boudewijnstichting een belangrijke collectie meesterwerken uit de Belgische art nouveau uitgebouwd. Elk kunstwerk beschikt over een fascinerende geschiedenis die in haar historische context wordt toegelicht.

Met aansluitend: **Waarom is het behoud van erfgoed een publiek/privaat verhaal** door Sabine Taevernier, vicevoorzitster van Topstukkenraad Vlaanderen. Voor een beter begrip van de werking van de Topstukkenraad en om eventuele misverstanden over het behoud van het roerend cultureel erfgoed uit de wereld te helpen, licht de raad verantwoordelijk voor de bescherming van uitzonderlijk roerend goed in een beknopte presentatie haar werking toe.

Vrijdag 3 februari 2023: Creatief leadership gebracht door Miluska van t'Lam, hoofdredactrice van het magazine Harper's Bazaar (NL), in gesprek met Carmen Willems, algemeen-directrice van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten van Antwerpen (KMSKA) en Christiane Struyven, kunsthistorica en advocate

Miluska van 't Lam, hoofdredactrice van het magazine Harper's Bazaar, treedt in dialoog met twee ondernemers uit de kunstwereld over hoe kunst en ondernemerschap met elkaar te verbinden om een project, een merk of een onderneming te ontwikkelen.

Zaterdag 4 februari 2023: De risico's verbonden aan diamant: een kwestie van klaarheid en transparantie door Eric Hemeleers, ceo van Eeckman Art & Insurance, in dialoog met: Cédric van den Abeele, partner en senior account manager bij Anglo Belge en Ellen Joncheere, ceo HRD Antwerp (Hoge Raad voor Diamant van Antwerpen)

Tijdens deze uiteenzetting licht Eric Hemeleers, vergezeld van Ellen Joncheere en Cédric van den Abeele, alle risico's toe, alsook alle facetten van de diamanthandel.

Zondag 5 februari 2023: Een digitale collectie uitbouwen: risico's en opportuniteiten voor de verzamelaar door François Toussaint, ceo van Artts, met Sari Depreeuw, advocate intellectueel eigendomsrecht en partner van de Brusselse vestiging van advocatenkantoor Crowell & Moring, en Elie Auvray, medeoprichtster van logion blockchain network

In de voetsporen van *La Dame au pantin*, een meesterwerk van Félicien Rops, gaat François Toussaint, samen met Sari Depreeuw en Elie Auvray, dieper in op het potentieel van de NFT's (non-fungible tokens) bij de oprichting van een digitale collectie.

Contact en dank

We danken in het bijzonder onze hoofdsponsor **Delen Private Bank** voor zijn steun sinds 2007, alsook al onze partners.

BRAFA 2022 - Dei Bardi Art © Emmanuel Crooÿ

Organisatie

Antiekbeurs van België vzw

Tour & Taxis – Royal Depot

Havenlaan 86 C Bus 2 A / B-1000 Brussel

T. +32 (0)2 513 48 31

info@brafa.be / www.brafa.art

Contactpersoon pers België & internationale coördinatie

Vanessa Polo Friz – v.polofriz@brafa.be

T. +32 (0)2 513 48 31 – M. +32 (0)473 250 179

Internationale persagentschappen

[Press Contact | Brafa Art Fair](#)